

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Виреш ми очи і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шапкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о год. 6-й пополудні.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Чи знов клини?

І знов полеміка... З великою неохотою беремо за перо з нашого дневникарського обовязку, хотяй тим разом лекше нам відповісти на нові клини «Діленька». Сим разом всіло «Діло» на полохливого коника, котрого назвало «Честь народна», а непривичне до справного кермованя заїхало во тьми облачні.

В тих високих регіонах помагає собі «Діло», щоби зовсім не затратитись, громогласною лайкою, уживаючи як найскрайніших слів. «Безвстидними» називає наші замітки, «просьбою і підлещуванєм» політику заінаугуровану рускими послами, щоби стоячи на народній почві, знайти таки якийсь *modus vivendi* з польською частиною населеня краю, «жебраниною і підлим сервілізмом» є після «Діла» такі заходи, що доводять до «погорди і поневірки».

Очевидно не можемо відповісти на сей уступ статі в тим самим тоні і не маємо до того найменшої охоти, бо то завело би нас на ту саму низьку рівнінь корчемної лайки, на якій стоїть «Діло». Тим способом ані справа не вияснила би ся, ані нам не прибуло би чести. Але загал галицької Руси мав нагоду переконатися і бачить се наглядно, що рускі послы-у-годовці провадять непохитно і консеквентно мирну але інтензивну політику для добра руского народу. Не відносячи ся з ненавистію і пристрастію до замешкалого в краю польского населеня, не перестають добивати ся прав руского народу на кождім кроці, не пропускають жадної нагоди виткнути прояви польского шовінізму і безправности і старають ся зарадити тому

всіма способами, якими розпоряджають. Про їх щирю волю і забіги свідчать ті успіхи, які вже досягнули та і те становисько, яке здобули собі серед славянських представителів в радї державній і чим раз ширшого круга приклонників їх політики в краю. Час на все лікарем — а поволи і зникне те упередженє, яке витворили наші політичні авантюристи своєю консолідацією, та яке «Діло» підтримувало своїми напастями, клеветами та інсинуаціями.

Як довго в згаданій статі «Діло» лає і вигадує, так все пішло складно — але потім зараз упали єму крила. Бо і що-ж сказано на кінци статі? Таке, що як-раз виявляє ціле баламутство єго поглядів і свідчить против него.

У всякім разі, каже «Діло», краще від такого мудрованя було би пригадати собі, що ми чейже ще живемо не під панованєм Польщі а Австрії, що ми не потребуємо запопадати ласки Польщі, а єдина честна дорога нашої політики є добивати ся наших прав в Австрії, — що треба хіба глуздів не мати, щоби мов те ягня брати ся за руку з вовком і, стаючи перед львом з просьбою о охорону від вовка, бламати того-ж вовка о пониранє своєї просьби!

Коли ми маємо бути ягнєтем, Поляки вовком а центральне правительство львом, то і перед престолом того льва не надіяти ся спасеня ягняти. Лев зробить таку справу, що вовка скаже закувати в дуби, а ягня сам зхрупає. Так оно стало ся в байці — так діє ся і в житю. І в теперішній, політичній ситуації легко могло було так стати ся, коли-б усі австрійскі Славяни не були прийшли до переконаня, що тільки в єдности їх сила і вони мусять спільно бо-

ронити ся против того германьского льва, що до тепер тяжкою лапою пригнетав народи Австрії.

Теперішня правиця є представительною славянської злуки в Австрії і там таке добре місце для Русинів, як для кожного иньшого славянського племені в Австрії. Хотяй у тій злучці ми здибали ся з нашими гегемонами, Поляками, то ще зовсім се не усправедливило би сецесії Русинів із славянської правиці. Вже от на Буковині стоять відносини инакше і противна політика нанесла би буковинським Русинам величезні шкоди — ну, а нам також не принесла би жадної користи.

У нас вже досить ненависти, патріотичного обуреня і безнастанного наріканя, — не потребує аж «Діло» підсичати єго своїми високопарними фразами — а за те мало пошанованя своєю власною, мало почутя власної гідности і народного самопізнаня. Та-ж от недавно само «Діло» донесло в дописи з Рожітова, що суд долиньскій, де є начальником Русин п. Грабовеньскій, пише до долиньского уряду парохіяльного по польски, а долиньскій інспектор шкільний, о. Навроцький, смалить польскі відозви до руских шкіл. От, як виглядає борба за права руского язика! Не против Поляків, а таки против самих Русинів приходить бороти ся.

Правда, воно лекше відважно махати пером в редакції, або ставши послом, доказувати політичні герци на парламентарній арені, ніж витревати консеквентно і жилаво на занятім становиску, в своїм крузі діланя в житю. Тому то і ціла наша народна робота виглядає на ті старинні борби, де трусливе військо вибирало кілька юнаків до борби осібною, а решта пригля-

МОЛОДІСТЬ.

З даньского — Генрика Понтоніддана.

Одного вечера двоє молодців сиділо в пивниці і пили пиво.

Як молодці сидять в пивниці і пють пиво, то при першій збанку говорять радо о поезії і любови, при другім о суеті і журбах житя, а при третім о смерті і знищеню.

Оба молодці були власне при третім збанку і дійшли до заключеня, що жити цілком не варта. Згодили ся на то, що коли-б чоловік передчував наперед всі терінія, горя і розчарованя, які ждуть єго на сїм світі, то волів би цілком не приходити на сей світ; найрозумніше отже, що можна би зробити, є — пійти чимскорше і повісити ся.

По тих роздумованях виїдрили збанок до двя, пішли по сходах на гору і виїшли на улицю.

Серед понурої мовчанки перейшли разом ряд темних, пустих уличок, в котрих лише тут і там блимало світло газовой ліхтарні серед густої, зимної мряки, що обнімала ціле місто. На розі одної улиці подали собі руки і пішли кождий в свій бік.

Один з них був гарний, ясноволосий студент, котрий ніколи передтим не застановляв ся над загадками житя. Ще перед кількома годинами був легкий і вдоволенний з житя, проходжував ся по місті з пісонькою на устах, а

єго молоде серце розливалось ся в солодкій розкоши житя.

Тепер вертав до своєї кімнатки з великим сумом у души та з головою, що боліла від хмарних гадок.

Положив ся, щоби заснути, але не міг найти спокою з обави, що ним заволіла — з обави перед терініями, горем і розчарованєм, які житє звалить на єго голову. Вкінци зірвав ся; не міг вже довше зносити своєю єствованя. На потемки прийшов до бюрка, отворив шуфляду, в котрій лежав револьвер, що уживав єго звичайно літом до стріляня щурів на селі. Швидко набив єго і потягнув за курок.

— Бувай здоров, мерзенний світе! — закликав і приложив цівку револьвера до свого уха.

Нараз прийшло єму на гадку, що чув десь о якійсь ворожці, котра мешкала «під сорокою» і за золото позваляла людям бачити їх власну будучність. Чи не лучше би пійти наперед до неї? «Було би се насправду цікаве, довідати ся, скільки терінь жде на него.

Одягнув ся з поспіхом, сховав револьвер до кишені, насунув ковнір від плаща на уши і викрав ся з дому на воздух, в темні та мрачні улички.

* * *

Незабаром, над річкою, найшов дім ворожки. Червона ліхтарня світила ся слабоньким світлом над дверми, і вже здалека за-

митив, як з дому викрадали ся закаптурені по-статі і щезали в темряві.

При вході задержав єго якийсь чоловічок з чорною маскою на лиці і запитав єго, чого хоче. Коли ж студент втиснув єму в руку золотий годинник, тамтой кивнув головою і повів єго величезними сходами на діл, ішли далі многими темними хідниками, аж вкінци виїшли до якоїсь печери. На середині горіли дрова, а коло огню сиділа в фотели чарівниця, з червоним котом коло підніжка і з совою на рамени.

Коли вздріла молодця, встала і підійшла напротив него; вложила єму окуляри на ніс, потерла і назначила чимсь чоло, груди і бедра та зачала відтак танцювати навколо него. Кіт на підніжку і сова на єї рамени почали присьпівувати людскими голосами. Вкінци всинала якийсь порошок на стіл і стала кликати:

— Аккагаба! Аккагаба!

Сейчас наповнила ся печера білою парю; вєсь щезло перед очима студента і почув глибокий підземний шум, неначе-б північний вихор бушував по морю.

— Що хочеш бачити? — закликала чарівниця.

— Мою старість!

(Конець буде).

дала ся бездільно з обозу, та тільки своїм навісним криком супроводжала боротьбу. Пізнали се деякі публіцисти та деякі політики і ну-ж удавати народних героїв, своїм некровавим боєм на пера і роти «давати примір народної чести рускій суспільности та закривати їх тим приміром». А який хосен з того крику і тих герців, яка їх ціль і наслідки — про те їм байдуже, они хочуть тільки бути на переді...

Відозва

до виборців брідського повіту!

Загально звісна річ, що із всіх народів австро-угорської держави нарід руский є найбільшій в політичній і економічній вгляді і далеко йому ще до того, щоби заживав вповні тих прав свободи, які заporučає йому конституція. Причину лиха складаємо звичайно на кого другого, підчас коли виновниками сего невідрадного нашого положення в більшій часті ємо ми самі.

Нікуди правди діти — у нас доси за мало було почуття достоїнства народного. Давна неволя полишила на нас свої сліди, — ми забуваємо, що ми вільні горожани, а не діти давної неволі. Наше невіжество і байдужність в справах народних, особливо в случаях, коли иде о добро загалу, є причиною всего лиха. Одні зі страху, другі задля ничтожных користей личних, служили при всяких виборах своїм притивникам, та губили себе і нарід.

Так дальше бути не може.

Проч з всяким раболіпцем! Покажім сьвіту при надходячих виборах до Ради Повітової в Бродах, що є межі нами карність народна, що ми доросли до свободи, уміємо самі про себе дбати і обійдемо ся без непрошених опікунів. Покажім сьвіту, що ми не темна маса, як-то звуть нас наші противники, котра не знає оборонити своїх прав і своєї свободи.

Брати Селяни! Нікто нам не допоможе, тільки ми самі собі — зрозумійте добре то слово!

Тож під проводом Вч. Оо. Духовних і сьвітської, рускої інтелігенції злучім ся разом і як оден муж ставаймо сьміло і відважно до виборів, віддаючи свої голоси на

руську лісту Селянської Ради повітової в Бродах і Лопатині,

бо лише тогди може бути запевнена наша перемога.

Памятаймо, що тільки честним і совісним голосуванем дамо докази, що любимо свій нарід і дбаємо про его добро! Памятаймо, що в згоді і єдності сила!

Се промавляє свій до свого, бо політичне товариство повітове «Селянська Рада», т. є. селяни до селян. А промавляємо до Вас, Брати Селяни широ і перестерігаємо, не губить самі себе і не легковажте собі виборів до Ради Повітової. Памятайте, що яку виберемо Раду Повітову, такий буде лад в повіті, такий і по громадах. Від сего зависить наше добро — поліпшене нашої долі!

Вкінці звертаємо ся до Вас, Вч. Оо. Духовні: Приложіть руку до нашого і свого власного добра, возьміть провід в так важній справі, і поведіть діло так, щоби вибори до Ради Повітової вишали користно для руского народу.

Памятаймо, що в добрі загалу лежить добро одиниці!

Від пол. товариства повітового «Селянська Рада» в Бродах.

Сумні числа.

Przegląd Powszechny за надоліст с. р. подає цікаву статейку о конверсії і апостазії релігійній у Відні. Розправа подає виказ процентів за послідні 10 літ — а розуміє ся, подає лиш особи, котрі змінили віроісповіданє по осягнуто 14 літ життя, як сего вимагає наш архимудрий закон конфессійній.

Вже то в нашій Австрії то дуже мудрі декотрі закони: н. пр. на зміну віроісповіданя вистарчає 14 літ — а на підписанє важного скрипту довжного за взяті у рукавичника рукавички за 2 корони — потреба аж 24 літ. Бачите пань-

ство, що 2 корони після уставу потребують чоловіка з розвагою і дозрілим розумом, коли релігія трактує ся «per bogam» і до єї зміни вистарчить «химера» розгніваного на катихита школяря! Але се не належить до річи.

Отже-ж за 10 літ у Відні стратила католицька віра 5.361 (Чусте оо! Патри! 5.361) осіб а то на протестантизм перейшло 2.661, на безісповідність 1.601, на жидівське 666 — на иньші секти 201. Зискала католицька Церква 781 протестантів, 2.231 жидів і 201 з иньших сект. З того зіставленя виходить, що католицька церква стратила 3.713 душ, а що душі жидів прозелитів не дуже то сталий елемент для католицизму, бо звичайно зміна віри иде в них в парі з інтересом хвилевим, а коли він устане, віра в них змінює ся як зжита рукавичка, то-ж з зисканих душ жидівських можна безпечно відкинути 90%.

Протестантизм стратив 1.035 душ, natomiast зискав 2.661 католиків, 27 сектарів, 762 жидів, разом 3.450, то-ж чистий зиск в користь протестантизму 2.355 душ.

Жиди стратили 3.969 душ, а зискали 806 душ, а то 666 католиків, 124 протестантів, 15 сектарів. Секти ріжні (старокатолики, православні (Греко- і Вірмено-), англікани, меноніти) стратили 282, а зискали 433 католиків, 13 протестантів, 29 жидів разом 475 душ.

Що до пола, то відвосини такі: Апостатів з католицизма: 2.127 мушчин, а 3.234 жінок; апостатів протестантських: 411 мушчин, 684 жінок; сектарі мали апостатів мушчин 139, жінок 143; жидів відступників 2.184, а жидівок 1.785.

Показує ся, що Віденки скрізь у всіх віроісповіданях скорше стають індеферентними, як мушчини, а лиш число жидівок-відступниць є менше, як число жидів-апостатів.

На відворот під вглядом вибору нового віроісповіданя показує ся, що на католицизм перейшло 1.472 мушчин, а 1.740 жінок; на протестантизм перейшло 1.380 мушчин, а 2.070 жінок; на сектарство перейшло 215 мушчин, а 260 жінок; обрізало ся на жидівський лад 269 мушчин, 536 жінок. Безісповідність не стратила нічого, а зискала 1.525 мушчин і 1.239 жінок.

З того зіставленя видимо, що індеферентизм релігійний у Відні єсть дуже сильно розвинений, а перед ведуть в тім напрямі жінки. Найбільшу страту поніє католицизм, а далі жидівство. Але страта жидівства дуже проблематична. В 99% жид окрещений остєє і далі жидом, а се оправдує в повній пословицю: жиди окрестити і повісь, инакше піколи до неба не дістане ся. Впрочім історія Іспанії учить нас, що коли жидам казали винести ся з краю або крестити ся, тоді багато вибрало менше лиха і викрестило ся. Хотий багато з них доступило найвищих достоїнств в державі іспанській, а навіть були Архиепископами католицькими, то не перестали бути горячими жидами і заховували жидівські церемонії і борухи. Се і дало товчок до заведеня сумної памяті іспанської інквізиції... Нашим патрам-монахам, котрих [навіть родовитих Німців] тут що-раз більше насилують, здалось би прочитати ось ту статейку і прийти до переконаня, що і там католицизм потребує труженників і що у Відні єсть нива* до праці для віри; а поки-що в нас вистарчить саме краєве духовенство.

В нас лучають ся случаї прозелітизму обрядового [але-ж до обрізаня ще далеко] а і з того в нас робить ся квестія вельми важна Старости заходять в голову, «як тут вивязати ся з того: чи прийняти — чи не прийняти до відомости і після цілковитого «widzi mi się» рішає ся справу в користь латиньского обряда. Що-ж би робив такий Родер або Галецький если-б прийшов на місце Люєгера. Ю. Варшн.

Рада державна.

Президент др. Фукс почтив посмертною згадкою помершу архикнягиню Марию Антоніну.

Пос. Стапінський і тов. ставлять внесенє з жаданем регуляції поборів і стабілізації податкових езекуторів; інтерпелюють також міністра просьвіти з причини надужиття окружних інспекторів і шкільних властей в Галичині.

Пос. Окуневський інтерпелює з причини виборчих надужиття в Снятині.

Міністер торговлі відповідає на інтерпелюцію в справі довозу австрійських товарів до Португалії. Всякі перешкоди в тім вгляді вже уєунені.

Перед переходом до порядку дневного піднесено квестію, чи внесенє Кайзера і тов. о обжалованє гр. Каз. Баденього за впровадженє поліції до парламенту можна передати давній комісії, реституовавши єї, чи треба его вносити наново перед палату. Коли президент спротивив ся першій формі трактованя сеї справи, приступлено до дебати над сим внесенем.

Дебата не принесла нічо нового. Опозиційні бесідники Кайзер, Пергелт, Тірк і Бендель повторили знані вже з попередньої сесії виводи. Взагалі заінтересованє палати меньше, ніж коли-небудь, а особливо на лавках правіці та Поляків відко мовби пригнобленє з причини нещасливого виселіду поєдинку між Гневоном а Вольфом.

По бесіді пос. Бендля перервано дебату і приступлено відтак до поалагодженя наглих внесень і інтерпелюцій.

Внесенє пос. Гладішовского і Розенштока о запомогу для погорільців Скалату, передано комісії бюджетовій.

Над внесенем пос. Тірка і тов. в справі помочи для нужди ткачів на Шлезку розвинула ся широка дебата, в котрій взяли участь соціалістичні послі Гібеш, Бернер і Кайзер заступали ся за тим, щоби достави для війська повірити тим ткачам.

Перед замкненем засіданя пос. о. Шайхер (христ. соціал) інтерпелював президента, «чи йому відомо, що всі віденські дневники донесли, що о год. 9. рано двох послів має допустити ся злочину?» (Шенерер: Ага, труси інтерпелюють! Се не є жаден злочин!) Що сказав би п. Шенерер на се, коли-б дневники заповіли, що там а там, в назначеній годині, мають сповнити крадіж? (Шенерер: Крадіж а така боротьба відносять ся до себе, як тисяч до одного). Пос. Шайхер питає ся президента, як католика, чи він не знає, що поєдинок є заборонений і що кождий, що бере в нім участь, підлягає екскомуніції, хотий би належав до найвищих сфер? Чи президент старав ся в виду того наклонити обох послів до понеханя поєдинку, як се відповідало би его гідности президента? (Шенерериянці підносять крики, що тривають добру хвилину).

Коли нарешті удало ся президентови зробити спокій, заявляє, що на питання пос. Шайхера не потребує відповідати, бо прецінь так само було річию о Шайхера, як католицького свьященика, старати ся особисто відвести обох послів від поєдинку. Мимо сего президент відраджував пос. Гневошови від оружної розправи, але стрітив ся з его непереломаним упором.

На тім замкнено засіданє; слідуюче в сєреду, дня 16. надоліста.

Новинки.

— Канцелярія Товариства для розвою рускої штуки містить ся у Львові, при улиці Підвале ч. 7 в партері, і отворена буде, починаючи від 12-го надоліста що дня — окрім неділь і руских свьят — від години 11 до 12 рано, і від години 4—5 по полудни. Під тою адресою просимо посилати всі письма. В тих годинах можна відбирати закуплені в часі вистави предмети.

— Суд долиньский, де начальником суду є Русин, бувший кандидат на посла п. Грабовеньский, до руского уряду парохіяльного в Долинні вислав відозву польську. Потім толкував ся, що він від своєї зверхної власти судової зі Львова не має позволеня в знешеню з рускою стороною уживати рускої мови.

Так само і окружна рада шкільна в Долинні, де яко окружний інспектор урядує руский свьященик о. Навроцький, вислала до уряду парохіяльного в Вільхівці польське завідомленє в справі місцевої рускої школи! Sapienti sat.

— Кс. Стояловский иде в дубину. Розклад не-природної організації партії Стояловского поступає скоро наперед. Посли кс. Шпондер і др. Давеляк заявили, що виступають з клубу Стояловского. Пос. Забуда прилучив ся також до сецесіоністів, котрі оснують осібний клуб. Відстрашающий се приклад для політики личних амбіцій.

— 3 воєнних образків. В австрійскім парламенті інтерпелював оводі пос. Дашинський в справі трагічної події в Коломиї. Поручник дра-

Гонів Шнайдер не міг найти для себе в однім готелі кімнати і з мести порубав шаблею сина властителя готелю Рокенштайна так тяжко, що той невдовзі помер.

— **Тяжку зиму** заповідає англійський природник Слем-іс. Від самого початку січня до половини лютого будуть в цілій середній Європі тріцяти сильні морози, а надто уядуть великі сніги.

— **Таких у нас багато.** Перед трибуналом судив присяжних у Львові ставав на днях 22-літній барон Фридрих Гостковський, практикант кравчої Дирекції скарбу, обжалований о то, що за допомогою квітів, виставлених на імя нежучого вже радника апеляційного, Балицького, побирав через 23 місяці в головній касі кравчії по 200 зр., отже здефравдував разом суму 4600 зр. Акт обжалованя закидав молодому баронові ще дві інші провини: насильство, якого допустився на одній службичі і провину против публичної безпечности, бо держав собаку, котра покусала на улиці кількоро людей. Дефравдацію викрито в касі ще в осени 1897 р., але виповника зараз не висліджено. Дперва случай навів на маю с. р. на сліди дефравданга. При плантованю одної часті залізничного огороу під Високим Замком, найшли робітники законану в землі бляшану пушку, а в ній ріжні урядові документи. Пушку віддано до поліції і та розглянувшись в найдених паперах, повідомила о тім фінансову Дирекцію. З дослідів показалося, що сховані в пушці папери то підроблені емеритальні документи і квіти на імя Балицького. На однім таким квіті пізнано письмо Гостковського. Доходячи по нитці до клубка, довідано ся, що Гостковський в двох останніх літах жив дуже по паньски. Всі дивували ся, звідки рахунковий практикант, що брав 400 зр. річно, міг так виставно жити. Убрав ся справляв собі у перворядних кравчів, купив собі за 200 зр. ровер, учив ся кінної їзди, штуки фехтованя, ходив по баях, купував дорогі китиці, держав собак і спроваджував дорогі меблі. Крім сего платив по 80 зр. місячно учителям, котрі приготовляли его до реальної матури, бо Гостковський, будучи в школі, учив ся так зле, що ледво перейшов чотири класи, а родичі наміряли навіть віддати его до шевця. Від часу до часу устроював для товаришів по реставраціях банкету, а коли его питали, звідки має тільки грошей, відповідав, що заробляє в Дирекції багато з боку, получає diety, а надто спомагають его щедро мати і бабка. Виравді таке пояснене видавалося відразу підозрілим, бо ані родичі — его отець є пенсіонованим залізничним касиєром — ані бабка не мали звідки ему давати таких грошей. Але над тим не ломив собі ніхто голови. Коли-ж дефравдацію викрито, Гостковський, не маючи тих «бічних доходів», перестав жити гулящо, а будучи занятим при контованю в бюрох кравчої каси, повинкробував в книжках деякі позиції або позаливав атраментом, а квіти знищив. — Слідство викрило також інші цікаві подробиці. Служниця его родичів зізнала, що молодий Гостковський зимою і літом часто в ночи ходив до огороу, велів навіть себе будити почую і брав з собою кухонний сікач, котрий потім приносив поваланий болотом. Видко, ховав в землю пушку з дефравдованими грішми і від часу до часу брав їх звіткам на свої видатки. — При розправі нереслухано кількох знакомих Гостковського, котрі на его диктат писали для него якісь документи, відтак кілька служниць, що бачили, як Гостковський виходив з сікачем до огороу і кількох вищих урядників кравчої Дирекції. З їх поясненя виходить, що задля недостачі сил при виплатах пенсії часто не можна заховати всіх найдрібніших средств осторожности і дефравдації дуже можливі. — Гостковський зразу всі починені ему закиди рішучо заперечував і боронив ся з гори уложеними аргументами. Дперва при тайній розправі, коли ходило о другий его злочин, а іменно о знасиловане служниці, обжалований признав ся до дефравдації, але відмовив всяких поясненя, кидуючи своїм мовчанем підозріне на родину і бюрвх товаришів. Позаяк пошкодована служниця в часі розправи відступила від свого обжалованя, заявляючи, що «не має до молодого барона злости, тільки жалі», прокуратор ухилив сю справу звід розправи, по переведеню котрої засуджено Гостковського за злочин дефравдації на два і пів року тяжкої вязниці. Засуджений зголосив через своїх оборонців зажалене.

— **Процес Люккенського.** В четвер дня 10. с. м. відбула ся в Женеві розправа против убійника австрійської цїсареві Люккенського. Будинок, в котрім веде ся розправа, був давніше шпиталем і не робить зовсім вражіння карного суду. Перед домом стоять жандарми. В сали розправ, в місци призначеній для публіки, сидить много політичних агентів в цивільнім перебраню. О 9-ій годині рано приведено Люккенського з вязниці до суду. Злочинник кланяє ся судіям і публіці. Выглядає добре, вічно усміхнений, задоволений із себе, неначе-б тішив ся, що всі в сали звертають на него увагу. Акт обжалованя обіймає 20 сторін і описує злочин скритоубійства докладно і вірно з дневника-

скими донесеннями, поданими по замордованю цїсареві. Хотяй злочинник признав ся до вини, то відповідно до постанов женевского закона карного при розправі розсмотрялись всі факти і переслухано всіх сьвідків замаху. Лише що до графині Штирай зроблено виїмку і відчитано єї письменне зізнане, котре впрочім не містить в собі жадних нових подробиць. Перед очима численно зібраної публіки пересуває ся цілий ряд сьвідків, тих, що знали Люккенського з его побуту в Женеві, властителя і прислуги готелю Боріваж, залоги парівця, на котрий сировали умліваючу цїсареву, візників, що приглядали ся атентатові Люккенського і тих, що его приловили, коли по доконанім злочині став утікати, а нарешті надзорців вязниці, перед котрими Люккені говорив про свій страшний поступок. На лиці і в цілїм поведеню убійника не видко було найменьшого жалю, ані покаянн. Часто перериває зізнане сьвідків і бесіду прокуратора, коли з них виходить, що він хотів спасати себе утечею, або що виконав свій замах в порозуміню з другими анархістами. «Я біг на поліцію» — каже обжалований, — «бо хотів, щоби она сама приарештувала мене». — «Я не мав жадних спільників, робив на власну руку, сам.»

Переслухане самого Люккенського виявило цілу закаменілість того злочинника, що перемінив ся в бішеного фанатика. Він признає, що з розмислом задав цїсареві смертоносний удар. Коли купував пильник, мав вже тоді намір убити когось пануючого, але ще не знав, кого. Що пильник був страшним оружєм, понимав се дуже ясно, бо італійські багнети мають такий самий вигляд. Люккені починив все, щоби замах удав ся — але не входив з ніким у спілку. На питане предсідателя, що его спонукало до злочину, відповідає: «нужда». А коли представляють ему, що він ніколи не терпів такої нужди, каже: «В хвили, коли я уродив ся, вирекла ся мене моя мати...» і оповідає відтак знову вже історію своїх молодих літ. Про побут цїсареві — після слів Люккенського — довідав ся він з газети Tribune. Цїсареву знав з Пешту і Відня, впрочім знав єї з фотографій. Властиво Люккені приїхав до Женеві, щоби замордувати князя Орлеанського, але спізнив ся о два дни. В критичнім дни він сторожив від 9. до 11. години перед готелем. Відтак побачив, як камердинер удав ся до пристани кораблів і з того заключив, що цїсарева поїде кораблем. Убийник вибрав Женеву на сповнене злочину не тому, що в тім кантоні нема кари смерти — він воїв би умерти. Для себе не надіяв ся нічо з того морду, як хіба галер. Але сповнив его з пімсти за своє жите, без нічиєї намови. Коли предсідатель спитав его, чи сповнив би ще раз таке діло, коли-б мав до того нагоду, відповів Люккені: «Нащо хотіти ще раз робити се, що вже зроблене? Впрочім я зробив би те саме ще і другий раз. (Сензація в сали).

По півторогодинній промові прокуратора, що змалював усю погань душі Люккенського і по цілогодичній обороні урядово визначеного оборонця, «дв. Моріянд-а, котрий просив бодай о 20-літню вязницю для обжалованого, бо через той час може він стати прецінь ліпшим чоловіком, предложив предсідатель питаня судіям присягним що-до вини обжалованого. Питаня поставлено три: 1) Чи Люккені є винний скритоубійства на цїсареві Елисаветі? 2) Чи ділав з розмислом? 3) Чи ділав з підступом?

По дваїцяти мінутах наради предсідатель лави присяжних оголошує, що всі три питаня подтвержено і виключено всякі лагодячі обставини. На тій підставі вносить прокуратор Наваца кару досмертної вязниці на Люккенського. Трибунал удає ся на нараду і о год. 7-ій вечером, по чотирох мінутах наради, оголошує приговор, за суд жує чий Люккенського на досмертну в вязницю.

Жандарми впроваджують Люккенського, а він кричить: «Най живе анархія! Смерть аристокрації!» Так замкнула ся ся погана карта історії повітного варварства.

— **Трагічна подія** лучила ся в Кольошварі на Угорщині. До поспішного поїзду, що їде з Предеало до Будапешту, всідала молода гарна жінка. Єї відпроваджував єї муж, обоє були веселі, сміяли ся і розмавляли. «Як довго забавиш в Будапешті?» запитав муж вже при самім відїзді жену. «Три — чотири дні!» — відповіла жена. — «Но! я заложу ся, що повернеш скорше!» — сказав на то муж. Коли поїзд прийшов на стацию Чуча, нараз зачав начальник стаций питати за панєю К., як раз женою того молодого чоловіка і вручив їй депешу з Кольошвару. Се телеграфовано як-раз до неї, щоби повертала сейчас другим поспішним поїздом до Кольошвару, бо єї муж застрілив ся на двірці залізничім. Нещаслива зімліла на місци. Що було причиною сего кроку єї мужа, доси не розсліджено.

— **Лист зпоза гробу.** В серпні 1884 р. вислав купець Кон з Зелячина кореспонденційну картку до Кронштаду, замовляючи дві бочки нафти. Порученя того не виконано, а тимчасом Кон умер і до смерти не довідав ся, длячого ему не прислали тої нафти. Вдова по нім вийшла за

муж. Аж ось тепер по 14 літах одержала з почти кореспонденційну картку, на котрій з перераженем пізнала письмо свого першого чоловіка. Зі страху зімліла. Надбїг теперішній єї чоловік і пізнав, що була се карта, котру покійний писав перед 14 літами, а котру сумлінна почта дперва тепер звернула.

— **Шпортсмени** мають часом досить буйну фантазію, особливо, коли монета їм дописує. Ось, що стало ся на днях в Варшаві. В Европейскім готелі засіло кількадесят осіб до обїду. В кабінеті при вході бавило ся товариство молодих гоїв. Нараз в реставраційнім куритари розніє ся тупіт кінських копит, що ударили о мрамуровий поміст, а за хвили в кабінеті загреміла буря оплесків. То витано в сей спосіб одного молодого шпортсмена, котрий вїхав до кабінету на кони і потім на кони відїхав. Однак тупіт переразив кілька осіб в реставрації і в наслідок зажаленя поліція потягнула буйного шпортсмена до одвічальности.

— **Вартість артистів.** Англійці люблять всякі річи обчислювати. Доказом на се є оригінальний «фінансовий виложник» артистичної вартости, що его винайшов один дневникар над Тамізою. По однім концерті Падеревського при участі славної співачки Melby, той дневникар забрав ся до своїх обчислень. Із незвичайно скомплікованих рахунків вийшло, що кожда нота, котру співала п. Melby, представляє для неї капітал в квоті 3 фр. 12 сантимів. Але се становить лише половину доходів, які приносять Падеревському кожда нота, обчислена на 6 фр. і 25 сент.

— **Люба-згуба.** В Ошехлібах, кіцманецкого повіта, струїв ся сїрниками молодий учитель тамошньої школи, Жалковський, син ориентального пароха з Кливодина. Причину до самоубійства дало не що иншого, як — любов і то безнадійна! Нещасний випив з водою ні більше, ні менше, лише з 10 пачок потовчені головки сїркових запалок. Лікарека поміч не могла вже нічого порадити — жертва любови закінчила в страшних муках жите.

— **Осторожно з електрикою!** В варстатах владикавказкої залізниці в Ростові над Доном лучив ся незвичайний випадок. Недалеко находить ся електрична стация і робітник Карівав діткнув ся електричних провідників. Поражене було велике, бо робітник повис у воздуху. Его товариш спостеріг се і хотів відорвати Карівава. Але не лише нічого не поміг, а ще й сам повис у воздуху, діткнувшись ся свого товариша. На поміч прибігло ще двоє, але з ними то само стало ся. Сильна електрична струя спаралїжувала всім робітникам рухи, пробігаючи крізь той оригінальний ланцух з живих людей. Інші робітники вже не спішали на поміч, бо виділи, що буде з ними зле, але дали знати до стаций, в котрій задержано машини і перервано електричну струю. На жалі було то за пізно, бо два перші робітники вже не жили.

— **Дрібні вісті.** Новий уряд почтовий отворить ся 11. с. м. в Пладові пов. чешанівського. — В Чикаго після останніх обчислень мешкає 96.853 Поляків. — З нагоди недавного побиту короля Гумберта на виставі в Турині арештовано чоловіка, що хотів дотиснути ся до самого короля. По арештованю показало ся, що то женевський анархіст Джіорджі і мав при собі штилет.

Телеграми.

Відень, 10. падолиста. Посол Гневош в наслідок одержаної при повдинку рани положив ся до ліжка і полежить ще найменьше 14 днів. Добрий гумор его не опускає, хотяй має лице завинене і руку забандажовану. Посли відвідують его громадно, чеський клуб прислав ему білети. Особисто явили ся також гр. Тун, міністер війни Кріггамер і інші високі достойники. Архикнягиня Стефанія через гр. Холоневського допитувала ся о здоровлє Гневоша. Цілий світ зацікавив ся тим поєдинком.

Відень, 10. падолиста. Півурядова Wiener Abendpost оголошує цїсарский рескрипт, котрим креовано ческу техніку в Берні і поручено правительству вставити на сю ціль 100.000 зр. до бюджету на 1899 р.

Прага, 10. падолиста. Від кількох днів лучають ся тут на улицях громадні демонстрації Чехів против Німців. Товпи чеського населеня перетягають поїд німецькі публичні будинки, возносять оклики на погибель Німців. Ческі студенти наступають німецьких студентів. Поліція піша і кінна з трудом удержує порядок.

Розклад їзди поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го жовтня 1898.

(Приїзд і від'їзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова	Поїзд		зі Львова
посп.	особ.		посп.	особ.	
приходить о годині			відходить о годині		
6-45	7-40	з Іцкан (Галацу, Ясс), Сучави	6-00	до Підволочиск, Бродів з голови двірця	
7-50	8-05	" Янова	6-05	" Іцкан (Букарешту, Ясс, Галацу)	
7-55	8-15	" Тернополя і Бродів на дворець Підзамче,	6-15	" Підволочиск, Бродів з дв. Підзамча	
8-05	8-15	" Сокаля і Рави рускої	8-35	" Кракова (Відня, Берліна)	
8-05	9-05	" Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия	8-45	" Янова	
8-15	9-05	" Тернополя і Бродів на дворець головний,	8-50	" Кракова (Відня, Варшави)	
9-05	10-35	" Кракова (Відня, Варшави, Пешту)	9-15	" Скольного, Калуша, Борислава, Хирова	
10-35	10-45	" Іцкан, Сучави	9-35	" Підволочиск, Бродів з дв. головного	
10-45	1-01	" Ярослава, Любачева	9-53	" з дв. Підзамче	
1-30	1-40	" Янова	9-55	" Белзця, Рави рускої, Сокаля	
1-50	2-15	" Кракова (Відня, Берліна, Вороцлава)	10-55	" Іцкан, Сопова, Бергомету, Сучави	
2-15	2-30	" Скольного, Стрия, Калуша, Хирова	1-55	" Підволочиск, Кієва з дв. головного	
2-30	5-00	" Іцкан (Букарешту, Галацу, Ясс) Сучави	2-08	" з дв. Підзамче	
	5-25	" Підволочиск (Кієва, Одеси) на дв. Підз.	2-40	" Іцкан (Ясс, Букарешту)	
	5-40	" на дв. гол.	2-50	" Кракова (Відня, Вороцлава, Берліна),	
	5-55	" Козови, Бродів на дв. Підз.		" Любачова чер. Ярослав, Ясла чер. Ря-	
		" на дв. гол.		" шів, Хабівки чер. Ряшів або Тарнів.	
		" Іцкан, Сучави	3-00	" Стрия, Скольного тільки від 1/3 до 30/10	
		" Сокаля, Белзця і Любачева	4-55	" Ярослава, Самбора через Перемишль	
Ніч			Ніч		
3-04	3-30	з Підволочиск, Козови, Грималова на Підз.	4-10	до Кракова (Відня, Берліна, М. Ляборч)	
5-10	6-10	" на дв. головний	5-20	" Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
8-45	9-10	" Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	6-30	" Іцкан, Радівців, Кімполонга Сучави	
9-39	9-45	" Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	6-40	" Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	
9-55	10-30	" Кракова, Ясла, (Пешту) на Перемишль	6-55	" Тернополя з двірця головного	
	12-15	" Підволочиск, Бродів на двор. Підзамче	7-00	" Лавочного (Мункача, Пешту)	
		" Іцкан, (Букарешту, Ясс, Галацу, Сучави)	7-10	" Сокаля, Рави рускої	
		" Підволочиск, Бродів на дв. головний	7-15	" Тернополя з двірця Підзамче	
		" Лавочного (Пешту) Хирова, Борислава	7-44	" Янова	
		" Стрия, Калуша, Борислава.	10-05	" Іцкан (Ясс, Галацу) Сучави	
			11-00	" Кракова (Відня, Варшави, Берліна)	
			11-27	" Підволочиск, Бродів з дв. Підзамче	

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейський різьвить ся від часу львівського о 26 минут, а іменно: 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. зал. держ. (Львів, ул. Третього мая, готель Імперяль) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого роду і розклади їзди.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банк у Гіпотечного

2 купує і продає

всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшій курсі денним не числячи ніякої провізії.

Контора виміни і відділ

депозитовий перенесені до

локалю партероного в бу-

динку банкомів.

Зміна локалю.

Заложена фірма в року 1877-ім

Вольф Кавфман

перенесла ся з ул. Трибунальської ч. 1. на ул. Лукасінського ч. 4. (площа Каструм), філія ул. Театральна 16.

Ново відкритий

СКЛАД МЕБЛІВ

також і випозичальня

заосмотрена в всілякі знаряди почавши від найбогатших до найскромніших. Цілі урядженя для покоїв до спання, салопів, ідалень і др. Меблі оріхові, ольхові, чорні, також залізні і гнуті, зеркала і т. д.

Ціни низькі і сталі.

З поважанем

В. Кавфман,

45-52 ул. Лукасінського ч. 1

ЛЕВ ЛОПАТИНСКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ!

Драма з галицького еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої в картоні 35 кр., оправленої в полотно з хорощими витисками 50 кр. — На поштову оплату 5 кр.

Замовленя з провінції у автора ул. Зибликевича ч. 18, Львів.

У Львові набути можна в Ставропигійській книгарні.

Хорі на легкі, горло, гортанку і астму!

Хто раз на завсідги бажає позбутти ся слабости легких, або горла, хотяби найупірливішої, або астми, навіть дуже заданеної і на позір невеличимої, сей нехай не гербату для хронічно хорих на легки і горло **A. Wolffsky-ого**. Тисячні подяки дають гваранцію великої уздоравлиючої сили тої гербати. Пакет на два дни 75 кр. Брошура (описане ужитя) задармо. Правда лише у

A. Wolffsky-ого, Berlin, Nr. 37.

РОБИТНЯ СУКОНЬ ДАМСКИХ ЕМІЛІЇ СОКОЛОВСКОЇ

у Львові, Ринок ч. 29., І. п. приймає ласкаві замовленя і виноує їх густо-вно і по приступних цінах. НАУКУ КРОЮ уділяє в осіб 3х годинах. Замісцеві панночки приймає н ф помешнане

Вже появиля ся з друку РУСКА КУХАРКА

Школа вареня по руски містить 41 знаменитих зуп. Всі печені, які тільки можливі: Воліві, баранячі вепрові і т. д. Байцоване шинок, роблене знаменитих кишок і ковбас і т. п. Мучні і ячні страви Блини — Пизи і т. п. Знамениті рускі пироги печені з сиром, капустою і т. п. Роблене вкуєного набілу і т. п. Ціна 70 кр.

Дмитро Затурский

поруцає свою робітню обуви мужескої, жіночої і для дїтий у Львові, ул.иця Коперника ч. 5. Виріб тревалий і елегантний. Ціни умірені. Замовленя з провінції залагоджує відвортною поштою. 140

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупні: Сьвітло церковне впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика. Вино в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції. Зі складів вислає: КАВУ по 5 кіл. послілках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко. ВИНО в 5 кіл. барилках по зр. 3-—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по уміреных цінах. 76-?

Галицький Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-днівним виповідженем,

3 1/2% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-днівним виповідженем,

а всі інші находячі ся в обігу 4 1/2% Асигнати касові з 90-днівним виповідженем будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днів. речинцем виповідженя.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекция.